

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

นโยบายของรัฐบาลให้ความสำคัญมุ่งเน้นที่การพึ่งพาตนเอง ส่งเสริมให้ผู้ผลิตชุมชนนำภูมิปัญญาพื้นบ้าน และทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์ออกจำหน่ายและให้มีการผลิตเพื่อการส่งออก รวมทั้งรณรงค์ให้ประชาชนนิยมใช้สินค้าภายในประเทศ ตามแนวคิดของสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ ที่มุ่งส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์ชุมชน การที่จะสามารถแข่งขันได้ในตลาดระดับต่าง ๆ นั้น จำเป็นจะต้องพัฒนาอุตสาหกรรมที่มีรากฐานจากภูมิปัญญาไทย สามารถออกแบบผลิตภัณฑ์สร้างเอกลักษณ์ของตัวสินค้าให้มีความแตกต่าง และความโดดเด่น รวมทั้งได้มาตรฐานเป็นที่ยอมรับของตลาด และสามารถพัฒนาคุณภาพสู่มาตรฐานระดับประเทศและระดับสากลต่อไป

ผลิตภัณฑ์จากสิ่งทอประเภทผ้าทอมือ หรือที่เรียกกันว่าผ้าไทยเป็นผลิตภัณฑ์กลุ่มหนึ่งที่รัฐบาลให้ความสำคัญในการส่งเสริม และสนับสนุนทั้งด้านผู้ผลิตและผู้บริโภค ซึ่งผลิตภัณฑ์ประเภทเครื่องใช้ที่ทำจากผ้า ได้รับความสนใจจากผู้บริโภคทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศเป็นอย่างมาก เนื่องจากเป็นผลิตภัณฑ์ที่สามารถแสดงเอกลักษณ์และวัฒนธรรมไทย รวมทั้งสภาพความเป็นอยู่ของท้องถิ่นได้เป็นอย่างดี (กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม, 2539) ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ดังกล่าวปัจจุบันมีหลายหน่วยงานรับผิดชอบดำเนินการ เพื่อสนองนโยบายตามโครงการมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน ของสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ซึ่งสนับสนุนในด้านการกำหนดมาตรฐาน และการรับรองคุณภาพผลิตภัณฑ์ ให้ผลิตภัณฑ์เป็นที่ยอมรับและสามารถประกันคุณภาพแก่ผู้บริโภค (สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม, 2546)

เพื่อเป็นการร่วมสนับสนุนนโยบายของรัฐบาล มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขต ไซโตเวจจึงมีความสนใจที่จะศึกษาแนวทางการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากผ้า ให้มีหลากหลายรูปแบบและได้มาตรฐาน โดยมีเป้าหมายเพื่อส่งเสริมพัฒนาผลิตภัณฑ์จากผ้า โดยการแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์แบบต่าง ๆ เพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าประเภทผ้าทอมือ โดยเน้นการใช้ผ้าทอมือที่มีอยู่ในท้องถิ่น และรูปแบบเป็นไปตามความต้องการของผู้บริโภค นอกจากนั้นยังช่วยสนับสนุนและส่งเสริมการพัฒนาการผลิตในระดับชุมชน เพื่อให้ชาวบ้านในชุมชนสามารถพัฒนาคุณภาพของผลิตภัณฑ์ให้ได้มาตรฐานเป็นที่ยอมรับ และสามารถแข่งขันในตลาดได้ โดยการถ่ายทอดเทคโนโลยีที่เหมาะสมไปสู่ผู้ผลิตระดับชุมชน โดยเฉพาะในเขตจังหวัดลพบุรี ซึ่งมีความพร้อมทางด้านทรัพยากร วัตถุดิบ โดยเฉพาะประเภทผ้าทอมือ และภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการทอผ้าเป็นที่

ยอมรับ และรู้จักกันอย่างแพร่หลาย เพื่อให้สามารถพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์จากผ้าให้ได้ตามมาตรฐานเป็นที่ยอมรับของผู้บริโภค และสามารถพัฒนาเพื่อการแข่งขันในตลาดทั้งภายในประเทศและตลาดต่างประเทศได้ต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย

- 2.1 เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์จากผ้าทอพื้นเมืองในเขตจังหวัดลพบุรี
- 2.2 เพื่อจัดทำหลักสูตรฝึกอบรมและถ่ายทอดเทคโนโลยีการทำผลิตภัณฑ์จากผ้า ชุมชนในเขตจังหวัดลพบุรี
- 2.3 เพื่อสร้างอาชีพและเพิ่มรายได้แก่ประชาชนในชุมชน และผู้สนใจที่เข้ารับการฝึกอบรม

3. ขอบเขตของโครงการวิจัย

- 3.1 วัตถุประสงค์หลักที่ใช้ในการวิจัยเพื่อพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยี ผลิตภัณฑ์เครื่องใช้จากผ้า เป็นผ้าฝ้ายและผ้าไหมของชุมชนในเขตจังหวัดลพบุรี
- 3.2 กลุ่มตัวอย่างในงานวิจัยเป็นชาวบ้านในเขตจังหวัดลพบุรี

4. วิธีดำเนินงาน

เป็นการถ่ายทอดเทคโนโลยีของ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตโชติเวช วิธีการถ่ายทอดเทคโนโลยี โดยการฝึกอบรมทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ใช้วิทยากรจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตโชติเวช จำนวนเวลาที่ใช้ในการฝึกอบรม จัดฝึกอบรมจำนวน 1 ครั้ง เป็นเวลา 12 ชั่วโมง โดยแบ่งออกเป็น 2 หลักสูตรคือ

หลักสูตรที่ 1 การทำผลิตภัณฑ์กระเป๋าสตรี และการทำผลิตภัณฑ์หมอนอิง

หลักสูตรที่ 2 การทำผลิตภัณฑ์ที่ใส่กล่องทิชชู และการทำผลิตภัณฑ์ช่อดอกไม้จากผ้า

4.1 คุณสมบัติของผู้รับการฝึกอบรม

กลุ่มเป้าหมายเป็นกลุ่มชุมชนในเขตจังหวัดลพบุรี ที่มีอาชีพด้านการทอผ้า ทำผลิตภัณฑ์จากผ้า หรือประชาชนที่สนใจจะนำความรู้ที่ได้รับจากการถ่ายทอดเทคโนโลยีไปเป็นอาชีพเสริม

4.2 เนื้อหาโดยสังเขป

เป็นการถ่ายทอดเทคโนโลยี การออกแบบผลิตภัณฑ์ และการตัดเย็บผลิตภัณฑ์รูปแบบต่างๆ เช่น กระเป๋าสตรี ปลอกหมอนอิง ที่ใส่กล่องทิชชู และช่อดอกไม้ประดิษฐ์จากผ้า รวมทั้งเทคนิคการตกแต่งผลิตภัณฑ์ให้สวยงาม

4.3 จำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรม

หลักสูตรละ 30 คน รวมทั้งสิ้น 60 คน

5. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- 5.1 ยกระดับคุณภาพและมาตรฐานของผลิตภัณฑ์จากผ้า ของชุมชน
- 5.2 สร้างมูลค่าเพิ่มของผลิตภัณฑ์จากผ้า เป็นการสร้างรายได้ให้กับชาวบ้านและชุมชนมากยิ่งขึ้น
- 5.3 เพิ่มปริมาณการผลิตและการจำหน่ายผลิตภัณฑ์เป็นการพัฒนาธุรกิจชุมชน
- 5.4 ส่งเสริมให้มีการแข่งขัน และพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อก้าวสู่ระบบอุตสาหกรรม

6. การติดตามความสำเร็จของโครงการ

ประเมินผลโดยใช้แบบสอบถามหลังการฝึกอบรม พร้อมทั้งวิเคราะห์และสรุปผลข้อมูลที่ได้

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร